

Materiał ćwiczeniowy dla nauczycieli języka polskiego. Wypracowanie do oceny

Wypracowanie zamieszczone w materiale zostało napisane przez ucznia na temat egzaminacyjny opublikowany w [Informatorze o egzaminie maturalnym z języka polskiego jako przedmiotu obowiązkowego \(część ustna oraz część pisemna na poziomie podstawowym\) od roku szkolnego 2022/2023](#).

Wypracowanie zostało ocenione we wszystkich kryteriach.

Temat

Człowiek – zmagający się z losem samotnik poszukujący swojej drogi życiowej.

W pracy odwołaj się do:

- wybranej lektury obowiązkowej
- sensu wiersza *Do Samotności* Adama Mickiewicza
- wybranych kontekstów.

Adam Mickiewicz

Do samotności

Samotności! do ciebie biegę jak do wody
Z codziennych życia upałów;
Z jakąż rozkoszą padam w jasne, czyste chłody
Twych niezgłębionych kryształów.

Nurzam się i wybijam w myślach nad myślami,
Igram z nimi jak z falami:
Aż ostygły, znużony, złożę moje zwłoki –
Choć na chwilę – w sen głęboki.

Tyś mój żywioł: ach, za cóż te jasnych wód szyby
Studzą mi serce, zmysły zaciemniają mrokiem,
I za cóż znowu muszę, na kształt ptaka-ryby,
Wyrywać się w powietrze, słońca szukać okiem?

I bez oddechu w górze, bez ciepła na dole,
Równie jestem wygnanecem w oboim żywiole¹.

Adam Mickiewicz, *Do samotności*, [w:] tegoż, *Wybór poezyj*, Wrocław 1997.

---

¹ W oboim żywiole – w obu żywiołach.

	34	W pewnym sensie za samotnika, który poszukiwał swojej	
	35	drogi życiowej, można uznać również tytułowego bohatera	
sp. treści nieistotne	36	dramatu „Kordian” Juliusza Słowackiego. Warto jeszcze	
	37	wspomnieć o tym, że Słowacki tworzył w epoce romantyzmu	
	38	i napisał też takie dzieła jak „Balladyna”, „Fantazy” i „Grób	
	39	Agamemnona”. <u>Trzeba podkreślić, że Kordian zdecydowanie był</u>	
	40	<u>samotną jednostką, która czuła się niezrozumiana przez</u>	
	41	<u>otoczenie.</u> Jako kilkunastoletni chłopiec nie potrafił odnaleźć	
	42	sensu życia, dlatego wyruszył w podróż, aby określić cel, do	
	43	którego będzie mógł dążyć i skonfrontować otaczającą go	
	44	rzeczywistość z marzeniami z dzieciństwa. Na szczycie Mont	
	45	Blanc odkrył swoje powołanie, którym miała być walka o wolność	
	46	Polski (należy pamiętać o tym, że w 1795 roku doszło do III	
	47	rozbioru Polski i aż do zakończenia I wojny światowej w 1918 roku	
	48	Polacy nie mieli swojego państwa) – „Ludy! Winkelried oży! /	
	49	Polska Winkelriedem narodów! / Poświęci się, choć padnie jak	
	50	dawniej! jak nieraz! / Nieście mię, chmury! nieście, wiatry! nieście,	
	51	ptacy!”. Kordian jednak nie wypełnił tego, do czego <u>jak sądził, był</u>	√int.
	52	powołany. <u>Zamiary bohatera zakończyły się zupełną klęską.</u>	jęz.
	53	Decyzja młodego spiskowca o samodzielnym zabiciu cara, mimo	
	54	braku <u>poparcia</u> innych spiskujących przeciwko uzurpatorowi, nie	
	55	została <u>poparta</u> czynem. Obawy Kordiana, lęki, <u>których</u>	jęz.
	56	uosobieniem stały się Strach i Imaginacja, uniemożliwiły	
	57	wkroczenie <u>do komnaty cara, pod którą pełnił służbę</u> , i odebranie	jęz.
	58	tyranowi życia. Bohater, <u>który</u> odkrył sens swojego życia w walce	jęz.
	59	o niepodległość, poniósł klęskę, ponieważ chciał dokonać	
	60	wielkiego czynu samotnie, na przekór innym i zdrowemu	
	61	rozsądkowi.	
	62	Człowiek zdecydowanie jest samotnikiem, który zmaga się	
	63	z losem i poszukuje swojej drogi życiowej. Właśnie tak było	
	64	w wierszu „Do samotności” Adama Mickiewicza, którego podmiot	
	65	liryczny z jednej strony zachwalał <u>uroki z samotności</u> , a z drugiej	jęz.
	66	pragnął kontaktu z innymi ludźmi, co sprawiało, że czuł się	
	67	rozdarty. <u>Widać to także w dramacie „Kordian” Juliusza</u>	
sp.	68	Słowackiego, którego główny bohater zdecydował się na	
	69	samodzielne zabicie cara. <u>I w jednym i drugim przypadku bohater</u>	√int. jęz.

_____	70	samotnie poszukiwał życiowego celu, ale za każdym razem z innym skutkiem.	√int.
_____	71		

1.	Spełnienie formalnych warunków polecenia	1	0
----	--	---	---

Uzasadnienie oceny:

Wypracowanie spełnia formalne warunki polecenia:

- nie zawiera błędu kardynalnego
- znajduje się w nim odwołanie do lektury obowiązkowej (*Kordian* Juliusza Słowackiego)
- w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu
- jest wypowiedzią argumentacyjną.

2.	Kompetencje literackie i kulturowe	0 – 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 – 11 – 12 – 13 – 14 – 15 – 16	liczba błędów rzeczowych	Ogółem KLiK
			0	11

Uzasadnienie oceny:

Wiersz *Do samotności* nie został wykorzystany w pełni funkcjonalnie. Odwołując się do tego sonetu, zdający realizuje temat tylko częściowo. Pokazuje człowieka jako samotnika zmagającego się z losem, ale nie określa, jak człowiek poszukuje swojej drogi życiowej. Natomiast dramat *Kordian* został wykorzystany w wypracowaniu w pełni funkcjonalnie. W tej części pracy pojawia się również kontekst historyczny (linijki 46–48) pogłębiający argumentację, gdyż stanowi wyjaśnienie, dlaczego dla Kordiana walka o niepodległość była ważna. Niefunkcjonalnie wykorzystano konteksty biograficzne – informacje o tym, w jakiej epoce tworzyli Mickiewicz i Słowacki oraz jakie utwory napisali, nie poszerzają ani nie pogłębiają interpretacji przywołanych utworów literackich, nie rozwijają także omawianego zagadnienia. Argumentacja jest zadowalająca.

3. Kompozycja wypowiedzi

3a	Struktura wypowiedzi	3	2		1		0	
		A	B	D	C	E	F	G

Uzasadnienie oceny:

Elementy treściowe zostały w pracy zorganizowane problemowo; podział wypowiedzi poprawny zarówno w skali ogólnej, jak i w zakresie struktury akapitów.

3b	Spójność wypowiedzi	3	2	1	0
----	---------------------	---	---	---	---

5
liczba bł. w spójności

Uzasadnienie oceny:

Wywód uporządkowany, ale zawiera dosyć liczne zaburzenia spójności wynikające z braku powiązania treści w akapicie i między akapitami. Informacje o tym, w jakiej epoce tworzyli Mickiewicz i Słowacki oraz jakie utwory napisali, to treści nieistotne dla rozważanego problemu.

3c	Styl wypowiedzi	1	0
----	-----------------	---	---

Uzasadnienie oceny:

Styl adekwatny do sytuacji komunikacyjnej, jednorodny.

4. Język wypowiedzi

4a	Zakres i poprawność środków językowych	7		6		5			4			3			2			1			0		
		1 A	1 B	2 A	1 C	2 B	3 A	1 D	2 C	3 B	1 E	2 D	3 C	1 F	2 E	3 D	1 G	2 F	3 E	1 H	2 G	2 H	3 F

10
liczba błędów językowych

Uzasadnienie oceny:

Szeroki zakres środków językowych. Składnia jest zróżnicowana (cztery różne konstrukcje składniowe, w tym właściwe wprowadzenie cytatu, zaznaczono żółtym kolorem), a leksyka bogata (niektóre przykłady zaznaczono zielonym kolorem). Uczeń popełnił 10 błędów językowych, co poskutkowało przyznaniem 3 pkt w tym kryterium.

Błędy językowe w wypracowaniu to głównie błędy składniowe (np. błąd w liniijkach 28–31 polegający na niezgodności rodzaju gramatycznego wyrazów: *osobą* i *zmuszony*) oraz stylistyczne (np. powtórzenia wyrazów w liniijkach 54–55).

4b	Poprawność ortograficzna	2	1	0
----	--------------------------	---	---	---

0
liczba bł. ort.

4c	Poprawność interpunkcyjna	2	1	0
----	---------------------------	---	---	---

3
liczba bł. int.

Łączna liczba punktów: 25